

Anna
Schau-
man.

—
ANNAS
SAGOR

I-2

U.S.

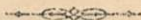

Schauman, Anna

ANNAS SAGOR.

BERÄTTELSER FÖR BARN.

ÅBO. 1885.

Åbo Tidsnings Tryckeri-aktiebolags förlag.

ÅBOS TIDNING

BERÄTTelser för barn.

ÅBO,

Åbo Tidnings Tryckeri-aktiebolag, 1885.

*E*fterföljande små berättelser framträda utan
alla anspråk. De äro en ung författarinneas för-
sta försök och utgöra tankar, som framkallats hos hen-
ne i skötet af en talrik syskonkrets. Utgångna ur ett
för de små, deras sorger och fröjder öppet sinne, böra
„Annas sagor“ ej sakna förmåga att tilltala dem, för
hvilka de äro afsedda och vara egnade att anslå de
strängar som i barnets själ väcka varma känslor och
goda föresatser. Åbo i december 1885.

—d.

Julqvällen i fiskarkojan.

På en enslig klippa stod den lilla fiskarkojan. Det var ödsligt och kallt omkring henne, men inne bodde ljus och värme. En lycklig familj, bestående af man och hustru samt tvenne små barn slöto sig kring den lilla härden, på hvilken en trefflig brasa sprakade, då stormen tjöt der ute och jagade snön i täta hvirflar. Nog var deras koja ju liten, men alldeles tillräcklig för dem, och efter några år kunde man kanske tänka på att bygga en ny. Den förflutna sommaren hade medfört riklig förtjenst och nöden hade sålunda ej sin hemvist här, ehuru främlingen möjligen kunde tro, att så var fallet. Nej, vinterförrådet var ganska godt och far hade just hemkommit från staden, der han varit för att ytterligare förse julbordet.

Nu var emellertid allt i ordning. Granen med sina enkla prydnader stod så rak midt på golfvet och spred ett gladt sken kring den lilla stugan, så pyntad och fin. Fiskarmor iklädd sin nya bomulls-

kjol och tröja satt och vaggade den lilla, under det far granskade den stora läderväska, för att se om julbocken möjligen skulle gömt der någonting, såsom han alltid förut plägat göra. Och ganska riktigt, låg der icke djupt nere på bottnet något, som Maria fick. Det var ett halsband af glasperlor så grant och skimrande att dess like åtminstone i flickans ögon ej fans och hon betraktade klenoden med klappande hjerta. Och den lille, som låg i vaggan, gaf till ett utrop af glädje, då han med sina små händer famlade efter den roliga bleckskallran, men Maria tyckte det var rätt synd om honom, då han ju ej kunde tala och gå som hon.

Glädjen stod högt i tak. Ingen märkte, att en gammal man öppnat dörren och sakta inträdt. Han stod der nu med blottadt hufvud och hopknäpta händer och betraktade tyst den syn, som mött honom.

„Guds frid på juleqvällen“, yttrade han slutligen.

„Det önska vi ock dig“, svarade fiskaren, förvånad öfver att han icke förut varseblifvit främlingen, „och hvem du än är, så träd fram, här finnes rum också för dig“.

„Jag är en stackars, gammal man“, fortfor främlingen, „utan hem och vänner. Der ute är så mörkt och kallt, och er treffiga stuga lockade mig att inträda“.

„Sitt ned“, sade hustrun „och anse oss för gamla vänner. Vi vilja tillsamman med lof och pris emottaga Barnet, som i dag blef oss gifvet“. Och med klara och fasta röster uppstämde nu fiskarn och

hans hustru en julpsalm, hvare den åldrige inblandade sin af rörelse darrande stämman.

Ljusen i granen hade slocknat, men på bordet stod en renskurad messingsstake och ur denna reste sig stolt ett tregrenigt talgljus. Julgröten var färdig och den objudne, men välkomne gästen inbjöds att hedra anrättningen.

„Guds välsignelse nu och allt framgent“, yttrade han, sedan han ätit och steg upp för att gå.

„Skulle vi låta dig gå bort i köld och mörker“, sade fiskaren, „nej, dröj qvar här, tills dagen gryr; sedan må du vandra, om du så tycker“.

„Tack för er godhet“, svarade gästen, „men jag har redan rönt för mycken välvilja“.

Då de funno, att hans beslut var oryggligt, läto de honom vandra, sedan de likväl först stuckit i hans påse ett förråd för juldagen.

Det tregreniga ljuset släcktes och familjen beredde sig att gå till hvila. Men tidigt på julmorgonen tändes det åter och stod nu på fensterbrädet och lyste för dem, som foro till kyrkan.

Bjellrorna klingade, snön knarrade under slämedorna och från den stjernklara rymden ljöd det i chor:

„Ära vare Gud i höjden, frid på jorden och menniskorna en god vilje“.

Efter någon tid stannade en vacker släde utanför fiskarkojan, och en äldre mansperson steg derur. Han tycktes le vid åsynen af ett förskräckt flick-

ansigte, som tittade ut genom fensterrutan, öppnade dörren och stod snart inför fiskaren och hans förvånade maka.

„Godt folk, var det icke här i er stuga, som en fattig man tillbragte sin julqväll och njöt af er gästfrihet?“ frågade han vänligt.

„Ja“, svarade fiskaren, som ej kunde förstå hvad denne förnäme herre hade med den gamle att göra.

„Nåväl“, fortfor främlingen, i det han tog plats på bänken“, den fattige mannen var ingen annan än jag sjelf. Jag är rik, men saknar ett hem, som ert, der lyckan strålar ur hvarje vrå. Jag beslöt därför att förkläda mig och om möjligt okänd kunna njuta af fattigdomens rika fröjder. Det var ni, som välsignade denna högtidsafton för mig och gjorde, att jag nu kan känna mig långt lyckligare än förr. Haf tack därför och emottag denna gåfva som en ringa erkänsla“. Och han framtog sin börs, fylld med blanka slantar och räckte den åt fiskaren. Men denne stod orörlig och blickade förvånad på främlingen. Slutligen sade han:

„Penningarna tager jag icke, ty deraf har jag nog för oss, och hvad vi gjorde för den, som vi trodde fattige mannen, det skulle Ni och hvarje annan gjort“.

„I så fall“, sade främlingen „skola dessa penningar sättas i förvar tills edra barn engång blifva stora“. Och han lyftade lilla Maria upp på sitt knä, klappade hennes runda kind och beundrade perlbandet, som hon bar kring sin hals.

En tid förgick. Ned på fjärden, som låg utanför fiskarkojan, sände solen allt mildare strålar och

vågorna, lyckliga öfver sin frihet, sqvalpade snart åter mot den lilla klippans fot.

Då syntes en solljus förmiddag ute på djupet en båt. Lätt som en skida gled den öfver de blå vågorna och en munter sång ljöd öfver till den motsatta stranden, der en liten flicka stod och blickade längtansfullt utåt sjön.

„Der kommer pappa ändteligen“, ropade hon nu, klappade ihop sina små händer och hoppade jemnfota i den hvita sanden, så att man lätt kunnat tro, det sjöelfvorna här tagit sig en dans.

„Hvad fröjdar dig så, min lilla Maria?“ frågade fadren, som fastbundit båten och nu nalkades flickan.

„Du har väl, kära far ett halsband åter åt mig och det kanske långt vackrare än det förra, som jag tappade“, utropade flickan och följde jublande sin fader in i stugan.

„Visst har jag någonting riktigt rart åt dig, min kära flicka“, yttrade fadren nu och ur den stora läderväskan framtog han dervid en — bok. Ja det var verkligen en sådan. Men fanns der väl roliga sagor, kunde man der få se hönan, som värpte gyl-lene ägg?

Till svar på dessa frågor, hvilka inom ett ögonblick korsat Marias hjerna, fortfor fadren: „Den rike herrn, som var här i vintras, sände vår lilla flicka denna, det är en sparbanksbok“.

En sparbanksbok — det var då ett för besynnerligt namn, säkert läste man i den boken endast om elaka troll och dylikt. Nej, pappa fick gerna behålla den sjelf om han så ville och sväljande sina tårar, satte Maria sig på den lilla pallen i spisel-

vrån och gret, gret af harm öfver att hon förlorat det kära halsbandet.

Fadren och modren deremot fröjdade sig öfver den dyrbara gåfvan och smålogo blott åt barnets sorg. Men om de anat, huru förkrossadt det lilla hjertat nu kände sig, hade de icke gjort det.

Och fiskarstugan är sig ännu fullkomligt lik, utom att en af väggarna der pryddes af en vacker tafla. Den föreställer „Julqvällen i fiskarkojan“, och vid nedersta kanten stå dessa ord att läsas: „Hvad I gjort en af dessa minsta mina bröder, det hafven I ock gjort mig“.

Signe.

Hon blef helt förvånad, då hon smög sig från sängen till fenstret och såg att allt var sig så likt. Himlen hade samma blå färg som i går, träden och blommorna voro alls icke vackrare än förut. Och ändå var det i dag den märkvärdigaste af alla dagar, den nämligen, då Signe skulle föras till skolan. Hon tyckte, att allt hade bort vara förändradt, ty hon var ju sjelf icke mera samma lilla flicka som i går. Hon kände sig betydligt äldre och förståndigare, och när Dadda som vanligt kom för att hjälpa henne vid påklädningen, sade hon skrattande „kära Dadda, Signe är ju icke mera liten, Signe skall ju gå till skolan i dag“.

Hvad timmarna ändå blefvo långa och hvad mamma sedan hade mycket att uträtta, innan hon blef färdig att komma. Der voro sedan i går grif-feltafla och pennor omsorgsfullt instufvade uti den vackra skolväskan och med otålighet väntade Signe

att få taga den i handen. Nu bad då mamma ändteligen henne göra det och sätta hatten på hufvudet, ja det sade hon och Signe blef helt varm om kinden, hon skulle ju nu gå till skolan.

Men besynnerligt, denna dag hade hon länge redan väntat med otålighet och likväl tyckte hon nu, då de gingo gatan fram, att det kändes så underligt inom henne.

„Nå“, sade modren, som märkte, att Signe i ett nu blifvit alldeles tyst, „hvarföre är du så tyst, det är ju i dag den roliga dagen, som du så länge väntat“.

Signe funderade en stund, derpå sade hon: „Vet du mamma, jag är rädd, att de andra barnen skola skratta åt mig“.

„Huru kan du tro så illa om dem“, svarade modren „i skolan finnas blott snälla barn“.

Med raska steg gick Signe nu uppför trapporna till det vackra skolhuset, men då hon inkommen i tamburen varseblef de många barnen, kände hon sig åter modlös och grep häftigt tag i mammas kjol.

„Tag af dig hatten nu Signe“, sade mamma, men Signe stod orörlig. Mamma borttog då hennes hatt, hängde upp den på en af de otaliga knaggarna och fattade derpå Signe i handen.

„Nej, mamma gå icke“, hviskade Signe, skulle hon våga sig rakt igenom denna skara, som såg på henne så rysligt. Men det hjälpte icke, hon måste följa mamma och utan att höja blicken, kom hon lyckligtvis in i rummet, der föreståndarinnan var.

„Hon tog mig ej i handen ens“, sade Signe något stött, då de sedan återvände hem igen.

„Kära barn“, svarade modren, „huru skulle lärarinnan hinna taga alla barnen i hand“.

„Men det skulle då vara mycket roligare i skolan“, fortfor Signe, som icke tycktes vara riktigt nöjd med sin första skolfärd utan påstod, att det ingalunda skulle blifva så roligt i skolan som mamma och pappa alltid sagt. Men pappa skrattade helt godt, lyftade den lilla flickan upp i sin famn och sade: „Du skall få se Signe, att mamma och pappa ändå hade rätt“.

Signe vandrade nu dagligen till skolan och återvände alltid glad och nöjd. Ofta ihågkom hon den första färden och skrattade hjertligt åt sin rädsla för kamraterna, som nu voro henne så kära.

„Du får ej anstränga dig Signe“, sade modren, då Signe efter att hafva läst lexorna satt lutad öfver sitt arbete. Men Signe hörde knappt modrens varning, ty nu nalkades Julen och hon skulle laga så många, vackra julklappar åt mamma och pappa och lille kusin Rudolf. Signes och Rudolfs mödrar voro systrar, men döden hade tidigt borttryckt den lille gossens föräldrar och han hade funnit ett hem hos sin moster och morbror. De älskade honom som sitt eget barn och äfven Signe kunde ej tänka sig annat, än att han var hennes broder.

Det var en älsklig syn, att se den lilla ljuslockiga gossen sittande på en pall och med högsta förundran åhöra, huru Signe läste sina lexor. Långa stunder kunde han sitta så, ej ens leksakerna förmodde locka honom bort. Men plötsligt tyckte han,

att Signe ej mera var så snäll mot honom som förr, ty beständigt gömde hon sig så, att han ej kunde finna henne och aldrig hade hon mera tid att leka med honom. Gråtande berättade han härom en dag för sin moster och påstod, att Signe blifvit riktigt stygg i skolan. Men mostren smålog blott åt hans sorg och sade, att Signe kanske lagade något, som hon ej ville visa ens åt sin bästa vän, ty efter några veckor skulle det blifva jul och då måste allt vara färdigt.

Och julaftonen kom och med den en hel hop gåfvor åt barnen. Rudolf fick bland annat en stor gunghäst, vid hvars betsel hängde de vackra tömmarna, som Signe haft så skyndsamt med. Signe räknade bland sina käraste gåfvor visserligen den stora dockan, som kunde tillsluta och åter öppna ögonen, men också de vackra bilderböckerna med sagor så roliga, att ej ens mamma kunde berätta dylika.

Barnens fröjd var utan gräns, men slutligen somnade Rudolf bredvid den käre hästen med tömmorna slutna i handen och troligt var, att han ännu i drömmen lekte kusk, ty utan minsta motstånd kläddes han af och bäddades i sin lilla säng.

Veckor kommo och gingo, allt gick sin jemna gång både i skolan och hemmet. Då inträffade plötsligt en ledsam händelse, Rudolf insjuknade i scharlakansfeber och låg länge mycket sjuk. Den goda mostren satt dag och natt vid hans sida och hennes hjerta sammanpressades vid tanken på att

möjligen förlora sin älskling. Äfven Signe var ej samma glada flicka, hennes leende var matt och arbetet i skolan syntes henne nu tungt. Tänk om Gud skulle taga bort Rudolf, ty han var så snäll och snälla barn bruka ju ej lefva länge, detta hade Signe ej förut tänkt på. Hon somnade ofta om aftonen, under det att tårarna fuktade hufvudkudden och med händerna hopknäppta till innerlig bön för Rudolf. Men Rudolf var lycklig, ty den käre Guden hade beslutit att taga honom upp till sig, så att han aldrig skulle få känna af några sorger här på jorden.

En dag öppnade modren dörren till sjukrummet och vinkade Signe in. „Rudolf är bättre och vill se dig“, sade hon.

Signes hjerta klappade af glädje, så tyst hon kunde, trädde hon in och närmade sig den sjukes säng.

„Kom Signe och sätt dig här på min säng“, sade gossen, „jag vill se dig, förrän Jesus kommer och hemtar mig. Du får ej gråta, ty det gör mig så ondt“, fortfor han, då Signe ej kunde emotstå tårarna, „du har alltid varit snäll emot mig och jag skall bedja Jesus, att han hemtar också dig engång dit upp i den vackra himmeln“.

Den döende gossen hade fattat Signes hand och höll den fast slutet, öfver hans ansigte spred sig ett förklaradt skimmer — hans ande hade flytt till Gud. Men Signe förstod icke detta, hon höll allt ännu den lilla handen i sin och då hon kände, att den blef kall, sade hon sakta: „Mamma, jag tror, att han fryser“.

„Min lilla Signe“, svarade modren djupt rörd, „vår Rudolf känner ej mera af någon plåga, han har gått upp till Gud“.

„Är han död?“ hviskade Signe med återhållen andedrägt, kunde hon tro, att det oskyldiga löjet, som lekte kring munnen var dödens förebud. Men när nu modren sakta svarade: „ja“, då gömde hon ansigtet i händerna och gret bittert, ty hon förstod, att hon för alltid förlorat sin lille lekkamrat.

På kyrkogården såg man en liten kulle, omsorgsfullt planterad med de älskligaste små blommor. Den låg just under en lummig björk och foglarna, som sjöngo der uppe berättade för hvarandra, att det var lille Rudolfs graf. Hit brukade Signe vandra mycket ofta och vid hennes sida sprang den stora gårdshunden. Och när de sedan stodo vid grafven och Signe frågade, om han ännu kom ihåg sin vän Rudolf, då slokade han öronen och såg med sina trogna ögon upp till flickan alldeles som om han velat säga: „Karo glömmmer ej sina vänner“.

Allt sedan Rudolfs död hade der varit tyst och ledsamt i hemmet, det muntra skrattet och de tusen frågorna saknades af en hvar. Och ehuru de visste, att han nu var långt lyckligare, än han någonsin kunnat blifva det här på jorden, sörjde de likväl djupt öfver, att han blifvit dem frånryckt. Isynnerhet saknade Signe på färden till skolan den lille muntre gossen, som hoppat vid hennes sida och ömsom berättat och frågat, under det kinden glödde af den ofta häftiga vandringen.

Färälldrarna märkte med oro, att Signes sorg var så djup, och då hon en dag kom hem och berättade, att det snart skulle blifva en fest, som hela skolan skulle fira ute i det gröna, gladdede de sig deröfver för hennes skull. Huru gerna skulle dock Signe icke försakat detta nöje, ty då om någonsin skulle hon sakna Rudolf bland de små gossarna, men hon ville ej bedröfva sina goda föräldrar genom att handla emot deras önskan.

Då dagen sedan inträffade, klädde hon sig i högtidsdrägt och vandrade långsamt till skolan, hvarifrån alla parvis tågade ut. Det var ett tåg, vid hvars åsyn hvarje hjerta måste klappa. De smås anleten strålade af en ousäglig fröjd och främst gick „fanbäraren“ med högburet hufvud, medveten af att anses för den förnämste. Huru roligt hade de icke sedan der ute med den molnfria himmelen till tak och den gröna gräsmattan till golf. Gossarna slog boll och flickorna hade medtagit korgar, hvilka de fylde med tufvornas rika förråd, under det de med klara röster sjöngo:

„Låt oss plocka röda bär

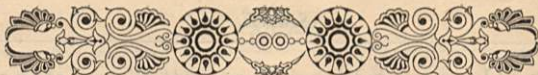
Uti gröna skogen här!

Låt oss plocka korgen full

Samla hela skogens gull!

Signe återvände från denna utfärd med gladt mod och friskt sinne och skildrade lifligt sin dag för föräldrarna, hvilka nu för första gången sedan Rudolfs död igenkände sin glada flicka.

Gud allena känner vägen till lyckan.

Regnet föll i strida stömmar, och höststormen böjde furornas toppar. Men det märkte knappt vår lille vandringsman, som svept i sin faders vadmalsrock banade sig väg genom skogens snår till närmaste hydda. Kring hans förr så friska läppar lekte ett smärtsamt drag och ned på de våta kinderna föll då och då en tår.

Hvad var väl orsaken till sorgen, som så tydligt afspeglade sig i hans ansigte? Jo, en oväntad, sällan kärkommen gäst hade samma morgon smugit sig i föräldrahyddan och denna gäst var — döden. Der låg nu fadren blek och kall och vid hans läger sutto sörjande modren och tvenne barn.

På några versts afstånd bodde en gammal, gudfruktig kvinna, det var till henne, som den äldre af gossarna nu styrde sina steg, ty det gjorde honom ondt att se den älskade modren allena i sin

djupa sorg. Hvad brydde han sig om, fast de våta grenarna slogo honom mot ansigtet, han kände det icke ens, han visste blott, att modren behöfde hjälp.

„Kolar Mor“, så kallad satt just vid fenstret med sin stickning i handen, då gossen häftigt öppnade dörren.

„Hvad för dig ut på en sådan dag som denna, icke ens vargarna lemna sina gömställen?“ frågade hon förvånad.

„Kära mor, hvad bryr jag mig om vädret, pappa är död“, klagade gossen.

„Död!“ utbrast Kolar mor och torkade med avfvinghanden från ögat en tår, „kom mitt barn och sätt dig här vid spisel, du är genomvåt och behöfver värma dig“.

„Jag ville bedja dig mor komma till min stackars mamma, du kan trösta henne så bra, vill du ej göra det?“ frågade gossen och såg på den gamla med bedjande blickar.

Kolar mor var ej döf för andras klagan, det visste nog alla, som kände henne. Jag kommer gerna med dig, stackars barn“, sade hon också nu, svepte den stora yleschalen omkring sig, hælde mjölk i skålen åt kissen, som skulle blifva husvakt och stängde slutligen dörren till sin helgedom.

Det blef afton och en och annan stjerna syntes redan på himlahvalfvet. Men på den lilla stugans trappa sutto tvenne små gossar med armarna lindade kring hvarandra och blickade upp mot himmelen.

„Se“, sade den äldre, som hette Gunnar, „der uppe på himmelen synas så många stjernor och från en af dem ser pappa nu ned till oss.“

„Är pappa der?“ frågade den lille brodern förundrad.

„Ja“, svarade Gunnar, „pappa berättade engång för mig, att då någon dör, syns der en ny stjerna genast på himmelen“.

„Då är denna säkert pappas stjerna“, återtog den lille, pekande på en bland de största.

„Du har kanske rätt, vi vilja se på den så länge, tills vi kunna upptäcka pappas öga der“, sade Gunnar och nu stirrade de båda upp mot den klara stjernan. Men plötsligt slocknade denna i rymden.

„Det var ej pappas stjerna!“ utbrast den lille.

„Nej“, svarade Gunnar, „men låtom oss bedja till Gud, att vi kunna hitta den stjerna der pappa är, sedan skola vi hvarje afton sitta här ute och se på den“. Och nu knäpte de ihop sina små händer och Gunnar bad högt: „Gode Gud, låt oss finna pappas stjerna, vi skola alltid vara lydiga och snälla“.

I detsamma syntes en stor, klar stjerna helt nära dem, som det tycktes.

„Der är den! utropade båda på samma gång och jublande skyndade de in i stugan och berättade för modren, hvad de sett.

Dystra, sorgliga dagar följde. Hvert skulle de nu taga vägen, ty i torpet kunde de ej längre stanna emedan detta låg på herrgårdens mark.

„Sörj icke mamma, du har ju så många gånger sagt, att Gud ej öfvergifver dem, som förtrösta på Honom“, sade Gunnar.

„Visst är det så, kära barn“, svarade modren rörd, „men vår husbonde är mycket sträng och han skall ej låta oss bo här en dag längre“.

„Nog är han ju det“, återtog gossen, „men jag vill gå till honom och bedja, att vi få bo här ännu en tid“. Och han tog den slitna mössan från spiken och beredde sig att vandra till herregården. Men i dörren mötte han husbonden sjelf, som nu i stränga ordalag förklarade, att de redan följande dag skulle lemna torpet. Enkans och de små barnens tårar rörde honom icke det minsta, han tyckte sig ej handla orätt, ty han tog ju blott, hvad honom tillkom.

Samma afton sutto de åter alla tre på den lilla trappan.

„Moder!“ utbrast Gunnar, „jag vill i morgon säga er farväl och ensam draga mig fram, ty om I ären blott två, skolen I lättare erhålla barmhertiga människors hjälp“.

„Min stackars gosse, du känner ännu ej världen, det skall ej blifva så lätt för dig“, svarade modren rörd.

„Åh ja, mamma, nog slår jag mig ut och med Guds hjälp blir jag engång en sådan karl, att jag kan sörja för dig på din ålderdom“.

„Du vill då lemna oss och så är det väl bäst“, sade modren, „måtte Han, som är den faderlösas fader leda dina steg och bevara dig för frestelserna i världen“.

„Sörj icke moder“, återtog gossen „ser du stjer-

nan der uppe, huru den lyser klart. Om jag någonsång viker från det, som är rätt, skall den lära mig att ångra mitt fel“.

„Ja“, fortfor modren, „alla tider på året, då himmelen är stjernbeströdd, låt oss mötas med våra tankar der uppe, tills Gud kanske en dag återför-enar våra vägar“. Och de knäböjde nu för sista gången tillsammans med blickarna riktade mot den klara stjernan och deras böner funno väg till Allfadrens tron.

Tidigt följande morgon, medan de andra ännu sofde, steg Gunnar upp. Han hade aftonen förut tagit farväl och ville icke förnya den smärtsamma stunden. Nu kastade han blott en sista afskedsblick först på de sofvande, sedan kring den lilla stugan och försvann genom dörren. Kommen ut i skogen, kunde han ej längre emotstå tårarna, han satte sig ned på en sten vid vägkanten, dolde ansigtet i händerna och gaf fritt lopp åt sin smärta.

Der var ingen, som såg och hörde honom, endast de dystra furorna susade sakta öfver hans hufvud.

En resande for i detsamma förbi och då han varseblef gossen, som tydligen gret, stannade han hästen och frågade vänligt: „Hvarföre gråter du min gosse?“

Vid denna vänliga fråga, blickade Gunnar förvånad upp, fanns det då verkligen någon människa, som brydde sig om honom?

„Kom och sätt dig här upp på min kärra, jag

skall se, hvad jag kan göra för dig“, fortfor främlingen, sedan Gunnar i korthet besvarat hans fråga.

Var det väl samma gosse, som nyss satt och gret vid vägkanten och som nu helt strålande svingade sig upp på kärran? Det var medvetandet af, att Gud icke öfvergifvit honom, som kom hans blickar att lysa.

Mannen, vid hvars sida Gunnar satt, var mycket rik och egde en stor egendom flere mil härifrån. Gunnar blef sålunda i tillfälle att kasta en blick in i verlden och det var ej utan att han kände sig helt underlig till mods. Men denne man var icke allenast rik, han var dertill god och välgörande och han sade till gossen:

„Du får stanna hos mig och om du uppför dig väl, skall jag aldrig öfvergifva dig“.

Och Gunnar förstod att vara tacksam för främlingens godhet, men glömde icke heller att tacka Gud, som styrt hans första steg på vandringen ut i verlden.

Så erhöll han nu ett godt hem, arbetade flitigt från morgon till qväll och var snart omtyckt af alla på gården. Men tanken på modren och den lille brodern förjagade ofta sömnen från hans läger och i drömmen sväfvade ständigt dessa kära bilder för honom. Inseende, att han dock ännu ej kunde göra något för dem, yppade han aldrig för någon, hvad som ofta gjorde honom nedstämd utan fortfor att arbeta träget tills han blifvit en kraftfull yngling. Nu kunde han ej längre emotstå längtan att återse modren och han sade derföre till husbonden.

„Det är omöjligt för mig att längre stanna här,

längtan att återfinna min moder blir för stark, jag måste ut i världen för att söka henne“.

Detta bedröfvade husbonden, ty han älskade verkligen Gunnar som sin egen son och han svarade:

„Aldrig får du lemna mig, så länge jag lefver, men jag vill skänka dig ett af mina bästa torp och der får du bosätta dig med din moder, sedan du funnit henne. Tacka mig icke“, fortfor han, „det är den lön, jag gifver dig, för att du ärligt och troget tjenat mig under alla dessa år“.

„Är jag värd denna lycka? frågade Gunnar sakta.

„Ja, min son, det är du“, svarade husbonden, „skynda dig nu och sök upp din moder och jag skall välkomna henne“, tillade han.

Och Gunnar snörde renseln på ryggen, tog en käpp i sin hand och vandrade af. Det var tidigt en vintermorgon och stjernorna tindrade på himmelen likt otaliga ljus. Men en ibland dem syntes dock Gunnar störst och klarast, det var den stjerna, som sedan barndomen fäst sig i hans minne. Han stannade ofrivilligt, blottade sitt hufvud och bad lika innerligt som då han var barn, att Gud allt fortfarande, såsom hittills, ville leda hans steg och låta honom finna sin moder.

Och Gud hörde hans bön. Han erhöll af sin husbonde ett torp såsom han lofvat och der återfinna vi moder och son. Ynglingens skönaste dröm hade sålunda gått i fullbordan, han kunde bereda sin älskade moder en sorgfri ålderdom.

Paavo och hans vänner.

För många många år tillbaka kände jag en staccars gosse, som i mitt tycke var mycket olycklig, emedan han ej som andra barn kunde springa och leka, ty han var puckelryggig. Barnen i byn skrattade ofta åt honom, då han med händerna stödda mot knäna, stod och såg på deras lekar. Men detta var mycket illa gjort af dem, ty felet var icke hans. Det var ju Gud, som pålagt honom denna börda.

Men gossen var ej olycklig, det erfor jag af honom sjelf. Jag gick nämligen en dag förbi den lilla stugan, der han som vanligt satt på trappan och blickade långtansfullt ut åt vägen.

Då han såg mig komma närmare, ville han stiga upp och gå in, men jag ropade: „Gå ej bort Paavo jag vill så gerna språka litet med dig“.

Öfver hans ansigte spred sig ett gladt leende och vänligt besvarade han mitt „godmorgon“.

„Har du ej ledsamt Paavo, då du alltid sitter så ensam?“ frågade jag.

„Ack nej“, svarade gossen „huru skulle jag det, jag tänker alltid på den blinda flickan, som bor här i närheten, hon kan ju ej se, huru vackert det är här ute. Jag brukar ofta vara hos henne och berätta om den klara solen, den gröna jorden och om allt, som finnes uppå denna. Hon hör mig så gerna och undrar, huru vackert allt detta måste vara, men aldrig går en klagan öfver hennes läppar. Skulle jag väl då hafva ledsamt, som kan se allt detta underbara?“ frågade han mig förundrad.

Jag kunde ej svara. För första gången i mitt lif kom jag att tänka på, huru lycklig jag var, ty Gud hade utom allt detta gifvit mig en frisk kropp och ett godt hem och jag frågade mig sjelf hvarför han gifvit just mig så mycket.

„Qvitt, qvitt“, hördes i detsamma och tvenne svalor flögo upp under takåsen.

Paavo klappade ihop sina händer af glädje.

„Ser du“, sade han, „der äro mina vänner, i flere år hafva de haft sitt bo under vår takås och när far och mor äro borta på arbete, och jag sitter här helt allena, då qvittra svalorna för mig och jag förstår så väl deras språk“.

„Nå, hvad säga de då?“ frågade jag nyfiket.

„Jo, de säga“, smålog gossen, „sörj icke, Paavo, vi skola aldrig öfvergifva dig“.

„Men“, fortfor jag, „då det blir kallt, kunna de ju icke stanna här“.

„Ack nej, det kunna de ej, men också jag får, då vintern kommer stänga in mig i stugan, ty min sjuka kropp tål ej minsta köld och då saknar jag dem ej så mycket“, svarade Paavo.

„Qvitt, qvitt“, qvittrade svalorna åter.

„Hvad säga de nu?“ frågade jag.

„De säga, att de fröjda sig öfver, att jag fått en vän“, sade Paavo blygt. Jag fattade rörd hans lilla afmagrade hand, ty foglarnas språk gick mig till hjertat och jag frågade honom: „Paavo, vill du blifva min vän?“

Denna fråga var oväntad för den fattige, öfvergifne gossen och han hviskade sakta, under det att stora tårar runno ned på hans lappade tröja: „Skulle du vilja blifva min vän?“

„Ack ja, så gerna“, utropade jag „och om du vill, skall jag komma hit alla dagar“.

Aldrig skall jag glömma blicken, med hvilken den sjuke gossen tackade mig och med hjertat fullt af glädje skyndade jag hem.

Paavo och jag hade snart blifvit oåtskiljaktliga vänner. Då kom en stor sorg för oss båda, ty jag skulle sändas till skolan.

„Hvem skall nu vara hos mig“, suckade Paavo, då jag dagen före min afresa satt vid hans sida.

„Qvitt, qvitt“, ljöd det under takåsen.

„Ack!“ utropade Paavo strålande, „jag otacksamme, som glömde er“.

„Ser du, hvad jag lemnar åt dig Paavo“, sade jag och framtog en bilderbok, som han alltid tyckt mycket om.

„Får jag denna?“ frågade han förlägen.

„Tag den, tag den och farväl tills jag kommer igen!“ utropade jag och tårarna skymde mina blickar i det jag sprang öfver den lilla ängen, som skiljde stugan från landsvägen.

Jag hade varit borta mycket länge, men nu satt jag hos Paavo igen. Han frågade, jag berättade och svalorna qvittrade öfver våra hufvuden liksom för att välkomna mig. Jag hade blifvit förtjust i de små foglarna och jag var ledsen öfver, att inga sådana bygt sina bon under vår takås. Då märkte jag en dag till min förtjusning ett svalbo just ofvanför mitt fenster. Nu var jag lycklig, jag satt vid det öppna fenstret och hörde på det älskliga qvittret och berättade sedan för Paavo, hvad jag hört, ty nu hade också jag lärt mig foglarnas språk.

Sommaren förflöt och vintern kom. Jag for åter till skolan och äfven svalorna beredde sig till sin långa färd, men stackars Paavo fick stanna i den lilla trånga stugan. Jag hade tagit det löftet af min moder, att hon ofta skulle besöka det arma barnet. Detta gjorde hon äfven och berättade sedan om honom för mig. Huru bittert gret jag icke mången gång, då jag läste hennes bref.

Åren gingo. Jag tog magistergraden och kunde nu endast om somrarna besöka mitt barndomshem. Men före mig hunno alltid de små svalorna och när jag sedan nalkades Paavos stuga öfver den lilla ängen, hörde jag redan på långt håll deras glada qvitter.

Numera har jag ett eget hem och tvenne små gossar, för hvilka jag ofta berättat om Paavo och svalorna. Och händer det, att en svala bygt sitt bo under vår takås, fröjda sig de små, klappa ihop sina händer och utropa: „Pappa, pappa, svalorna qvittra, kom och säg oss, hvad de berätta“.

Och svalorna gifva goda råd åt sina små vänner

och påminna dem om den stackars Paavo, som var lycklig i all sin olycka.

Paavo har för ett år tillbaka sluppit sitt lidande, men hans minne skall alltid lefva bland oss, ty genom honom hafva vi förvärfvat vår rikedom — ett förnöjdt sinne.

Den lille grindöppnaren.

Der satt han vid grinden så strålande glad och solen smekte hans kinder och vinden lekte med hans lockar. Han visste ej af några sorger, ty borta vid skogsbrynet låg fädernehyddan och far och mor sörjde för allt, hvad han behöfde. Den röda grinden vid landsvägen hade blifvit honom kär allt sedan han erhållit den blanka slanten, som låg gömd i fadrens skrin och när dagen grydde skyndade han dit med tusende sälla aningar. Men hände det, att han också ej erhöll en enda slant på hela dagen, var han dock alltid glad och täljde sin barkbåt eller skalade sin käpp lika lugnt som förr.

Nära intill grinden stod en asp och i dess krona gungade ofta små sångfoglar. De kände så väl den lille gossen och det var för honom, de uppstämde sina vackra sånger, ty de tyckte, att han var så ensam och öfvergifven.

Det hade varit en stormig natt och stormen hade skakat en hel hop med blad från aspens grenar,

Men nu sken solen åter, och den lille grindöppnaren satt på sin plats igen. Då hörde han plötsligt ett sakta pipande. Han lyssnade och märkte, att under aspen låg en liten fogel, den hade brutit sin fot och flaxade ängsligt med vingarna, såsom om den velat flyga.

„Du stackars lilla fogel“, sade gossen, „huru har Gud straffat dig så, fast du säkert ej gjort något illa; jag skall föra dig hem och värma dig“. Och han lade den lilla fogeln i sin mössa och vandrade hemåt. Men han förstod icke, att sången, som ljud från aspen var ett tack från de små foglarna, för att han räddade deras kamrat, ej heller att ängsnejlikorna, som stodo vid vägkanten nickade så vänligt åt honom.

Och dagar gingo, men den lille gossen hade icke mera lust att sitta vid grinden, ty fogeln var allt lika sjuk och han nämndes icke lemna den för ett ögonblick. En morgon fann han den liggande död med utsträckta vingar.

„Hvarför fick du ej lefva och vara hos mig“, klagade gossen, „du skulle följt mig till grinden och sjungit för mig, och jag skulle känt mig så lycklig“.

Nu lagade han af bräden en liten låda och när lådan var färdig lyftade han sakta upp den döda fogeln, smekte hans vackra vingar och bäddade honom deri.

„Hvart skall du föra honom?“ frågade modren.

„Jag skall gräfva en graf under den vackra aspen“, svarade gossen, „på grafven skall jag lägga ett litet kors och när jag sedan sitter på min plats

vid grinden, skall det påminna mig om den lilla fogeln, som jag älskade så högt“.

Och när nu aftonsolen bredde sitt skimmer öfver stugan och grinden, då låg den lilla sångaren gömd i sin graf, och derinvid satt hans vän, den lille grindöppnaren. Han satt tyst med nedsänkt hufvud och foglarna der uppe i aspen sjöngo så vackert och alla små blommor rundtomkring försökte på sitt sätt trösta honom.

Men från denna stund hvilade ett drag af vemod öfver gossens anlete och föräldrarna, som märkte detta, betraktade honom ofta med rörelse.

De visste, att det var den första sorg, han känt; men att det icke var den sista, det visste de också, och därför bådo de till Gud, att Han ville gifva det älskade barnet styrka under motgångens dagar.

till svärsonens hus, der det trefligaste rummet i våningen iordningställdes för henne. Ja, det var i dag jemt ett år sedan denna stora förändring skett och detta ihågkom också mormor. Då hon nu igen slöt boken, hopknäpte hon sina händer och blickade stilla ut genom fenstret, utanför hvilket en ung björk höjde sig i sin ljusgröna skrud. Tusen olika tankar korsade härvid den gamlas hjerna, hon genomgick nu såsom ofta de dagar som flytt och slutade med att välsigna den stund, då hon inträdt i detta hus, ty hon visste att barnen utan henne skulle känt sig öfvergifna.

Dörren öppnades plötsligt. Mormor höjde blicken öfver glasögonen och ett småleende hvilade snart på läpparna. En liten hand lades smeksamt på den gamlas arm och tvenne klara barnaögon logo skämtsamt emot henne. Mormor hade i lifvets skola studerat barnanaturen och hon kunde aldrig underlåta att le, då hon läste i dessa öppna blickar.

„Mormor“, hviskade barnet hemlighetsfullt, „vet du, att det i morgon är Karins födelsedag, jag har redan bedt Kajsu hjälpa mig med att laga åt henne ett riktigt vackert bord“.

Kajsu var mormors gamla trotjenarinna och barnens kärlek hade också öfvergått till henne.

„Det är så“, svarade mormor och klappade vänligt barnets runda kind, „men kära Eva, huru kom du ihåg det?“

„Huru skulle jag ej det, kära mormor“, återtog Eva, som var den äldsta af flickorna, „jag kommer så väl ihåg, huru vi i sista åras firade denna dag“, och härvid stodo hennes ögon fulla af tårar.

Mormors hjerta rördes, hon visste nog, hvad som framlockade tårarna och i det hon kyste flickan på kinden, sade hon: „vi skola hafva roligt också i morgon Eva“.

Klockan var ännu blott sex, då Eva följande morgon redan uppslog ögonen, blickade skygt på de tre systrarna, hvilka omedvetna om dagens betydelse slumrade sött och smög sig sedan på tå utom rummet. Gamla Kajsu höll just på att fästa gröna blad på den hvita bordsduken och med tillhjälp af Evas små fingrar, stod födelsedagsbordet snart nätt och prydligt.

Evas fröjd dagen förut hade också hos mormor lemnat glada intryck och hon beslöt, att denna dag verkligen skulle blifva rolig för barnen. Så snart hon var klädd, skyndade hon sig till flickornas rum, der hon fann dem alla fyra stående kring det nätta bordet. Men när de nu sågo mormor, sprungo de emot henne med utbredda armar och utropade: „Godmorgon älskade mormor!“

„Godmorgon mina små älsklingar“, svarade mormor och kyste de små munnarna, som räcktes emot henne, men då turen kom till Karin, sade hon: „Gud välsigne dig, min flicka“.

På aftonen infann sig ett litet sällskap af flickornas kamrater och då stod glädjen högt i tak. Man lekte blindbock, „väfva vadmal“ o. s. v. samt svängde om i ringdansen, så att mormor och pappa smått fruktade för, att de skulle stöta sig, och Karin, som var dagens hjeltinna, emottog hyllning af alla.

När den glada dagen sedan var slut och barnen gingo till hvila, försäkrande att de på länge ej haft

Gamla mormor.

Det var vår. Solen sken så varmt in i mormors lilla kammare och smålog vänligt åt den gamla som iklädd en hvit mössa satt och läste sin morgonbön. Ett fridfullt drag hvilade öfver hennes fårade ansigte och hufvudet skakade stundom af en inre rörelse. Gamla mormor var allas stora favorit, till henne smögo sig barnen, då dagen syntes dem lång eller då någon olycka händt dockorna, ty ingen kunde trösta dem så bra som mormor.

Den gamlas lif hade varit rikt på omvexling och mången saga från sin barndom hade hon förtäljt för de små, hvilka alltid med spänd uppmärksamhet åhörde henne. Hon hade haft tvenne barn, sonen dog redan som helt ung, men ännu hade blott ett år förgått sedan dottrens död och denna efterlemnade fyra små flickor, hvilka nu med barnslig tillgifvenhet slöto sig till den gamla mormor.

Mormor hade förut bott ensam med en gammal trotjenarinna, men en vacker vårdag flyttade hon

så roligt, som denna afton, följde mormor dem till deras sofrum och jemkade kärleksfullt om de små bäddarna. Nu läste de hvar och en sin aftonbön och mormor slutade med ett innerligt, „Gud välsigne eder“. Ännu en kyss på de rosiga läpparna, derpå lemnade hon rummet.

Solen hade gått ned, men i den gamlas hjerta var det solsken och i den stilla ensamheten nedkallade hon än en gång välsignelse öfver sina älsklingar.

Mormor var älskad icke allenast af sina närmaste, alla fattiga och hjälpbehöfvande funno i henne en vän. Så gammal hon var, brukade hon ofta vandra hem till dem, som hon visste att voro fattiga alltid medförande något godt. De små flickorna fingo, när de så önskade, följa med, ty mormor ville att de tidigt skulle lära sig hjälpsamhet och försakelse.

„Hvad gör du?“ frågade Eva en dag af sin syster.

Lilla Gerda vände bort hufvudet och gömde något i famnen.

„Du skall få se Eva, när det blir färdigt“, svarade hon gladt.

„Hvad kan det vara“, tänkte Eva, men blef efter några dagar ganska förvånad, då Gerda triumferande visade henne ett par vantar, hvilka, ehuru illa stickade, dock skulle fylla sitt ändamål. „Åt hvem skall du gifva dem?“ frågade hon.

„Åt Hans förstås, kommer du ej ihåg, Eva, huru hans händer voro frusna i vintras, jag tycker bara, hvad han skall blifva glad“, och Gerda vände ut och in på det i hennes tycke makalösa arbetet.

Hans var den lille tidningsgossen, som alla morgnar sprang från gård till gård, fruktande att dröja för länge på sin färd, ty hans moder var mycket fattig och behöfde honom hemma. Huru ofta hade han icke fått af mormor en varm dryck, då han frusen och hungrig knackat på köksdörren och detta visste han nog belöna, ty den gamla frun fick till allra först sin tidning bland alla de många hyresgäster, som bodde i gården.

Men en dag blef det stor sorg för de små flickorna, ty i stället för Hans, kom en gumma, som sade att gossen häftigt insjuknat. „Söta mormor, kom med oss till Hans“, bådo de och mormor var ej sen att gå deras önskan till mötes. Genast fylldes en korg med matvaror, mormor tog hatt och kappa på sig och så vandrade de af.

De inträdde snart i en usel koja vid utkanten af staden. Man såg ej tecken till någon slags ordning, på bänken lågo några trasiga kläder och golvet hade icke nyligen blifvit sopadt. Här låg den lilla stackars gossen på några hopslagna bräden, som skulle föreställa säng, hans ögon brunno af feber och han tycktes ej igenkänna sina vänner.

Mormor satte sig på den rankiga stolen invid sängen, fattade barnets heta hand och frågade kärleksfullt: „känner du icke igen mig, Hans?“

Barnet betraktade den gamla frun och hviskade sakta: „ja“.

I det samma öppnades dörren och en qvinna trädde in, ytterst fattigt klädd. Den sorgsna blicken förordde, att det var modren, äfven barnet lifvades vid hennes åsyn och utbrast med ett matt leende:

„Mamma, det är den snälla gamla frun, som jag alltid berättat om för dig“.

Qvinnan helsade vörnadsfullt och då hon såg, hvad de medfört, fylles hennes ögon med tårar och hon sade: „Gud välsigne er för all er godhet“.

Mormor tog nu afsked med löfte att snart åter helsa på sin lille vän, och de små flickorna följde henne tysta och allvarliga.

„Ser ni, huru Guds gåfvor falla olika“, yttrade mormor.

„Stackars Hans“, suckade Eva.

„Huru mycket mera hafva icke vi“, sade Karin.

„Ja“, fortfor Gerda, „hans skall få min allra vackraste leksak“.

„Och alla dagar litet mat“, tyckte lilla Greta, som var blott sex år gammal, men nog redan hade lärt sig, att smörgåsen smakar bra, då man är hungrig.

„Vet du mormor, hvad jag beslutit göra“, sade Eva en dag, då hon efter att åter hafva varit hos den sjuke gossen, återvändt till sitt lyckliga hem, „jo, alla penningar som jag sätter i min sparbössa skall Hans få, och se, mormor“, fortfor hon, öppnande den slutna handen, „pappa gaf mig i dag så här mycket“.

„Gud välsigne barnet, hon har ärft sin moders goda hjerta“, yttrade mormor sakta för sig, då Eva gått.

Så snart Eva berättat för systrarna, hvad hon tänkte göra, ville de alla följa hennes exempel. Ja, då marknaden inföll och de hvar och en fingo sin penning, klingade det i de fyra sparbössorna och der låg slanten för Hans räkning.

„Det smakade lika bra, som om vi köpt namnam för vår slant“, sade Eva.

„Hvad manne han skall säga“, undrade Gerda, det sved ändå litet i hjertat, att alls ej få något godt på sjelfva marknadsdagen. Men hvad hon och alla de andra blefvo förvånade, när pappa kom hem och hade två stora påsor fulla med namnam åt sina flickor. Huru hade han väl hittat derpå? Det visste nog mormor, som småleende åsåg barnens fröjd, ty hon hade berättat för pappa, hvart marknadspenningarna tagit vägen.

Genom den hjälp, dessa goda menniskor gånfvode den fattiga modren, blef Hans snart så frisk, att han som förr kunde vandra med sin tidning. Mormor gaf äfven arbete åt hans moder och nu såg det tarfliga hemmet helt snygt och treffligt ut. Det djupa armodet hade borttagit lusten för både ordning och trefnad, men nu såg man enris på det renskurade golvet, sängen uppbeddad efter bästa förmåga, och i den lilla klara fensterrutan satt katten helt förnöjd och solade sig.

De små flickorna hade nu så roligt, att de ej önskade något mera. Deras sparpenningar växte med en förvånande hastighet och åt Hans fingor de nicka alla morgnar, ty nu hade skolan blifvit tillsluten för sommaren och de voro alltså lediga den tid, då han brukade komma.

Men så kom plötsligt en sorg. Pappa önskade, att de alla skulle flytta ut på landet till midsommaren. Visst skulle det blifva roligt, tyckte de att springa ute i skogen, att vada i det klara vattnet der nere vid stranden och att plocka smultron på de vackra holmarna, såsom de förut gjort om som-

rarna, men skulle icke Hans sakna dem bra mycket. De anförtrodde mormor sin sorg, men det hjälpte icke, en vacker dag stod trillan för trappan och så bar det af, så att dammet rykte omkring. Nu var all sorg försvunnen, så rysligt roligt var det att få åka riktigt hårdt och knapt hade trillan stannat vid „Sommarås“ innan flickorna redan voro försvunna. Det bar af ut i trädgården, till hönsgården, till mormors älsklingsställe der uppe i den vackra björkbacken och slutligen till köket, der Stina och Lovisa måste få en handtryckning.

De första dagarna var Hans alldeles glömd af sina vänner, de hade nu så mycket att se och göra. Ja, det var väl, att mormor med allt bråk fick dem in till middagen och äfven då sutto de som på nålar.

Den ena härliga dagen aflöste den andra och sommaren förgick ganska hastigt. Så modstulna flickorna blifvit vid underrättelsen, att de skulle flytta ut på landet, lika sorgsna togo de nu farväl af allt, träden, blommorna och den vackra sjön.

Så bar det en dag af igen till den kvalmiga staden och Stina och Lovisa stodo och nego vid trappan, ej utan att de kände en tomhet efter de glada barnen, som roat dem så mången gång.

Pligtskyldigt sände Lovisa, som hade vård om trädgården, bär och äppel en gång i veckan till de små och då kom också lille Hans alltid hem med fickorna fyllda.

Hans hade blifvit frisk och stark under sommaren, derom vittnade också de bruna, fylliga kinderna. Och nu var han den lyckligaste menniska

på jorden, ty den gamla, goda frun och de snälla små flickorna voro ju hemkomna igen.

„Nu skola vi bereda Hans och hans moder en öfverraskning“, sade mormor en dag, „jag har här i närheten hyrt ett treffligt rum för deras räkning och penningarna, som ni sparar, skola nu användas till hvarjehanda uppköp“.

„Så roligt, så roligt“, jublade flickorna i det de hvar och en hemtade sin sparbössa åt mormor. Men huru stor blef ej deras förvåning, då innehållet var långt mer, än de ens kunnat ana.

„Om ej pappa så ofta lagt dit en slant, skulle der visst icke varit så mycket“, försäkrade Eva i det hon såg på sin fader med strålände blickar.

Efter tre dagar var nu allt i ordning och man kan tänka sig den fattige gossen och hans moder, då de inträdde i det nya hemmet.

Det var verkligen en högtidsdag och aldrig hade flickorna somnat så godt som just denna afton. De hade försakat mången barnslig fröjd, men derigenom beredt andra glädje och därför kändes det så godt, då mormor gaf dem den sista aftonkyssten. De visste nog, att hon var nöjd med dem i afton.

Åter var det vår och solen sken lika varmt, som då vi första gången gjorde vårt inträde i mormors rum. Men den unga björken der utanför fenstret bar ej samma vackra drägt, som då, den stod så kal och utan minsta tecken till lif. Och hvarför? Ja, emedan den gamlas varma blick, som förr med välbehag hvilat på den, nu slocknat och ingen annan fanns, som så kunde älska henne, utan hon

måste tyna bort af sorg. Huru gerna hade hon ej velat byta plats med sina likar, som stodo der borta på kyrkogården och beskuggade den grönskande grafven, der ofta fyra flickor knäböjde bortrensande ogräset, för att blommorna ostörda skulle kunna blomstra på mormors graf.

Gossens dröm.

Förgäfvess hade han jagat de brokiga fjärilarna, de flögo så högt, så högt, att hans blickar ej mera nådde dem. Nu satte han sig på den gröna ängsbacken, der gräset doftade så skönt och blommor till tusendetal öppnade sina kalkar för de lifgifvande solstrålarna.

Tröttheten öfverväldigade honom och han inslumrade. Då drömde han, att blommorna sade till honom: „Sof godt, lille vän, vi vaka öfver dig“. Och han tyckte sig höra en underbart vacker sång och kände en behaglig fläkt svalka sin heta kind. Det var en verld, han lefde i, hvarom han aldrig ens haft en aning och han utropade: „Här ville jag alltid lefva“.

„Det kunna vi ej lofva dig“, svarade blommorna, „men fråga vår konung, som sitter der uppe på sin gyllene tron“.

„Hvem är då er konung?“ frågade gossen.

„Det är solen“, fortforo blommorna, „vårt lif står

i hans hand och han är så mäktig, som trots någon af edra konungar“. Och de uppstämde härvid en sång, så ren och klar att hela rymden skallade.

„Är solen eder konung“, frågade gossen förvånad, „men huru skall jag slippa till honom?“

„Äh, det är ej någon svår sak, vi skola nog visa dig vägen“, sade blommorna. Och nu tyckte han sig vandra genom skogar och dalar öfver berg och höjder tills han slutligen uppnådde solkonungens palats, hvilket skimrade af idel guld och diamanter.

Blyg och darrande af fruktan stälde han sig vid den skimrande porten, då till hans förvåning denna plötsligt slogs upp och en röst nådde hans öra, som yttrade:

„Frukta intet, konungen har redan länge väntat dig“.

Tvekande trädde gossen nu in genom dörren och ända fram till sjelfva tronen. Hans öga bländades af de underbart klara ljusen och toner så fulla af lif och glädje smekte hans öra, att han tyckte sig aldrig hafva hört något härligare. Här satt konungen med en gyllene krona på sitt hufvud och i handen höll han en spira, som också var af guld.

„Träd fram“, sade han med en mild stämma, „jag har af mina tjenare hört, att du önskade stanna i vårt rike“.

„Ack ja“, svarade gossen, „der borta på ängsbacken bland de små blommorna kändes det så ljuft att vara, får jag alltid lefva hos dem?“

„Det beror alldeles på dig sjelf“, fortfor konungen, „önskar du det, måste du gå in på vissa vil-

kor. För det första får du aldrig mera återse ditt hem, dina föräldrar; jorden bör blifva främmande för dig, och allt det förflutna måste du försöka glömma. För det andra bör du uppföra dig ödmjukt, din egen vilja får ej vara den rådande, du måste i allt lyda mig“.

Gossen brast i tårar. „Höge herrskare“, utropade han, „mitt hem och mina föräldrar kan jag aldrig glömma, hellre tager jag då farväl af de små blommorna“. Och en oemotståndlig makt böjde hans knä för den store konungen, som nu syntes alldeles förändrad.

„Barn af jorden“ sade han doft, „drag tillbaka till din värld, ringa var det, som jag bad dig öfvergifva emot allt, hvad du här skulle erhållit“.

Ett ogenomträngligt mörker herrskade plötsligt i den förr så ljusa salen och gossen kände en iskyla genomila sin kropp.

Han vaknade. Solen hade gått ned, en kall dimma fuktade gräset och blommorna hade alla tillslutit sina kalkar för nattens kyla.

Olydnad straffar sig sjelf.

Det var engång en liten gosse som var mycket obeskedlig, bland annat ville han aldrig låta tvätta och kamma sig. Än var vattnet för kallt, än skrapade svampen honom i ansigtet, än ref kammen hans hår, så att hufvudet värkte hela dagen. För denna sin envishet hade han mer än en gång blifvit straffad, men detta hjälpte blott för stunden, ty då han morgonen derpå såg barnflickan närma sig, kastade han sig ned på golvet, fäktade med armar och ben och skrek så, att han var alldeles röd i ansigtet.

„Nu förbjuder jag Klara att tvätta och kamma dig, och om alla skratta och peka finger åt dig, så är du förtjent deraf“, sade hans mamma slutligen helt otåligt en dag.

Detta tyckte gossen var alldeles såsom han ville hafva det och följande morgon vaknade han munter och glad. Var det måhända en verklighet eller hade han kanske drömt, att såväl svampen som

kammen lågo på sophögen? Alltnog, han ville ej egna dem en enda tanke mera, skyndsamt drog han kläderna på sig, tryckte hatten på de något yfviga lockarna och smög sig obemärkt ut på gården. Här satt katten helt förnöjd på den gröna gräslindan och tvättade sig och då gossen varseblef henne, kände han sig helt obehagligt berörd. „Hör nu misse“, sade han och satte sig med benen i kors framför katten, „gör som jag och tvätta dig aldrig mera, så skall du få se, huru bra det är“.

„Jam, miau“, svarade katten, „det är alls ej i min smak, hellre låter jag bli att äta, än jag är otvättad“.

„Du är en dum varelse, det har jag också alltid sagt, farväl med dig, vi komma aldrig att blifva vänner“, sade gossen och sprang ned till ruddammen. Men här råkade han åter illa ut, ty de hvita ankorna höllo just på, att taga sitt morgonbad.

„Hvad i all verlden tänker ni på“, ropade gossen, „vattnet är ju det otäckaste, man kan finna och der liggen I hela dagen“, och nu kastade han en käpp långt ut i vattnet. Men djuren läto detta ej skrämja sig, „hvad, skulle vi icke tvätta oss? då skulle vi till slut ej orka stå på våra ben, ej heller kunna se mot vattenytan, då solen speglar sig der“, svarade de förundrande, doppade sina breda näbbar i vattnet och putsade de vackra vingarna, som riktigt glänste i solskenet.

„Jag orkar nog stå på mina ben och kan se fast mot sjelfva solen“, tänkte gossen och började springa af alla krafter tills han upphann skogen. Här fanns det rikligt med blåbär och då han ätit sig mätt började han måla sig i ansigtet.

Men bäst som han nu satt och just höll på att fullända sitt verk, hörde han ett doft skratt helt nära sig. Hvem kunde det vara, som vågade skratta åt honom. Han vände sig åt alla håll, men då han ej märkte någon, ropade han så högt han någonsin förmådde: „Hvem är det som skrattar?“

„Det är jag“, svarade en stor svart fogel med hvitt på vingarna. Han satt och gungade i närmaste tall och blickade dervid helt oförskräckt på gossen.

„Hvarför skrattar du då“, frågade denne och höjde sitt hufvud.

„Jag skrattar åt dig, ty du ser för löjlig ut, säkert har du stackars barn en stygg mamma, som ej ens bryr sig om att tvätta dig“, svarade fogeln och nu ljöd hans hemska skratt åter så att det skrälde i bergen.

„Vänta, när jag blir stor och får bössa, så skall jag skjuta dig, du otäcka fogel“, ropade gossen åter. Men nu hade han ej mera lust att sitta i skogen, ganska snart kom han till „oxhagen“ och kastade sig här ned på gräset under det han i sitt sinne förargade sig öfver fogelns näsvishet. „Här får jag då åtminstone vara i fred“, tänkte gossen, men plötsligt kände han en häftig smärta i hufvudet alldeles, som om någon skulle ryckt honom i håret.

„Gå ej okammad i skogen“, gnälde gräshoppan, som tog så rysligt långa skutt och som nu roade sig med att afbita gossens yfviga hår. Förskräckt tog gossen till fötter och tårarna rullade utför kinderna, hvilka derigenom fingo ett ännu bedröfligare utseende. Vid ytterst dåligt lynne uppnådde han slutligen gårdsgrinden och trädde snart derpå in i köket.

Men här mötte honom ännu ytterligare enlju-

delig skrattsalva från hela tjänstepersonalen, som just höll på att spisa middag. De pekade finger åt honom sägande: „Se på lilla herr'n, hur' han ser ut, han skulle just duga till kråkskrämma på sin pappas åkrar“.

Storgråtande både af blygsel och harm, skyndade gossen sig nu till sin mamma. Men mamma skrattade icke som alla de andra, nej, hon såg tvärtom mycket allvarsam ut, drog bort händerna, hvilka omildt baddade det illa medfarna ansigtet och sade:

„Så går det min gosse, när man är olydig, du har säkert icke haft roligt i dag?“

„Ack nej“, utropade gossen, snyftande, „ty alla djur hafva varit så obeskedliga emot dig“.

„Och vet du, hvarför de varit det?“ frågade modren.

„Ja“, svarade gossen sakta, „snälla mamma låt Klara genast tvätta mig, aldrig mera skall jag vara olydig“.

Nu kom Klara med svampen, som ganska riktigt hefanns ligga på sin plats och inom kort stod gossen ren och putsad framför modren.

Hon kysste sin gosse och glädjens tårar glänste i hennes ögon.

„Du har gjort mig en stor fröjd i dag“, sade hon, „Gud välsigne dig och låte dig blifva snäll och lydig“.

„Ja“, mamma“, svarade gossen med fast röst, „aldrig mera skall du som förr behöfva gråta öfver mig“.

Och gossen höll ord, ty allt sedan denna bedröfliga dag hörde man honom aldrig vara obeskedlig. Nu fick han röra sig i skogen och öfverallt; i dju-

ren såg han blott sina vänner och höll dem nu dubbelt kärare än förr, ty de hade gifvit honom en lärdom, som följde honom genom hela lifvet.

En bild ur lifvet.

Trött efter dagens mödosamma vandring satt den gamle positivspelaren vid väggkanten. Hans dag hade varit tung likasom de föregående och ringa var den förtjenst han fått, oaktadt de många steg han trampat på stadens brännheta gator.

Der gingo förbi honom män och qvinnor, glada, sorglösa, hvar och en till sitt värf och de blickar som i förbigående riktades på honom lemnade djupa sår i den gamles hjerta, ty han läste i dem endast likgiltighet och förakt. Hos en enda hade han spårat ett drag af medlidsamhet, det var en ung man, som med korg på armen återvände från staden. Hvad som påskyndade hans steg, det förstod den gamle så väl, ty också han hade i sina dagar njutit af hemmets frid och likasom denne återvändt från sitt arbete till hustru och barn.

Men tidens hårda tand hade utplånat hvarje spår af hans ungdoms lycka. Genom ett fall förlo-
rade han ena armen och blef så oförmögen till allt

arbete, hustru och barn blefve honom frånryckta och nu syntes lifvet honom tomt och öde. Endast i den tysta skogen, der han i tallen och furan tyckte sig finna mäktiga vänner, kände han sitt lif rikare och fann lindring för sin smärta.

Men sommar hade följt på vinter och tvärtom. För den öfvergifne förflöt dagen lika väl som för den bättre lottade och slumrande på den ofta nog hårda bädden glömde han dock aldrig att tacka Gud också för denna.

„Jag är ju blott på en resa“, brukade han säga, „mitt hem är grafven och der får också jag engång hvila“.

Nu började det skymma och den ensamma vandraren påskyndade sina steg, med blicken stadigt riktad på det lilla ljuset, som tindrade der borta och vinkade honom så gladt „stig in“.

Men på sin plats i skogen vid vägkanten satt allt ännu den gamle, ingen frågade ju efter honom, ingen väntade med otålighet hans hemkomst, han var mera öfvergifven än den lilla myran, som kröp vid hans fot. Han misstog sig dock, ty det var en, som sökte och fann honom och denne var mannen med lien. Sakta närmade han sig nu den gamle, böjde oförmärkt hans hufvud, så att det långsamt sjönk ned emot bröstet och försvann derpå åter.

En högtidlig tystnad rådde i hela naturen, det var som om sjelfva furan och tallen haft aning om, hvem som gästade deras boning och i deras ställe söft den gamle till ro.

Söndagsmorgonen grydde och kyrkklockorna ljödo djupa och allvarliga genom den friska mor-

gonluften. Det var deras själaringning för honom som alltid hade älskat dem. När folket från landsbygden, lockade af dessa toner, lemnade sina hyddor och varseblefvo den gamle, der kan lutad mot stammen af ett träd, tycktes blott hvila, hopknäpte de tysta sina händer och läste välsignelsen vid den dödes sida.

Hvad eken berättade.

Det var så dystert i den stora skogen. En stilla klagan susade genom trädens glesnade löfverk och i denna klagan hördes då och då en ensam fogel instämma. Verlden syntes honom så vid och stor, han fann ej mera någon skuggrik plats, der han kunde sitta och gunga och qvittra sina visor, han sökte men fann ingen af sina vänner, de hade alla flytt och lemnat honom allena.

„Här är så ledsamt och dystert“, suckade den späda björken som kände sina krafter svika mer och mer för hvarje blad, som föll, „vill du ej berättas för oss någon saga, du som lefvat i så många år“.

Den väldiga eken, till hvilken hon vände sig med denna fråga, skakade sina jättearmar så, att ett regn af vissnade blad förvandlade marken deromkring till en matta skiftande i grönt och gult.

„Nåväl“, svarade han, „jag har, som du sagt, lefvat i många år och sett långt flera somrar

och vintrar än någon enda af er alla här i denna skog. Mitt minne har under dessa år småningom försvunnit, dock qvarstå deri en och annan händelse från min ungdom. Jag vill berätta för er någon af dem“.

Och sedan han ytterligare skakat de stora grenarne, började han:

„Det var en dag, men icke en sådan som denna, ty jorden och vi alla, hennes barn, hade just blifvit iklädda vår sommarskrud. Vi voro så stolta deröfver och jag icke minst, vi fruktade ej stormens ras, ty en underbar styrka genombäfvade hvarje lem. Också människobarnen måste hafva känt sig lyckliga öfver naturens fågring, ty de tvenne barn, en gosse och en flicka, som sutto vid min fot sågo så glada och nöjda ut och jag bredde mina grenar öfver dem till skydd för solens brännande strålar.

„I nästa år, då kommer jag tillbaka“, hörde jag gossen säga; „lofva mig, att du under denna långa tid ej glömmet mig.“

Då syntes en engel komma sväfvande öfver dem. Han var så vacker och bar på sina skuldror stora, hvita vingar. Vi darrade alla vid denna syn och de båda barnen föllo ned på sina knän. Men engelen sade.

„I människobarn. I bryten löften lika lätt, som I gifven dem, men kommen ihåg, att jag varit vittne till edra ord“. Och han bredde ut sina vingar och försvann.

„Det var en vacker syn“, sade flickan, men hvad betydde väl hans ord?

„Intet min vän“, svarade gossen, „tiden är knapp

låt oss, innan vi skiljas, till minne af denna dag rista våra namn hit i denna ekstam“.

Och nu kände jag en smärta, då knifven skar i min bark, men jag glömde den lätt vid tanken på de unga.

Dagar och veckor gingo och såret helnade. Den unga flickan satt alla dagar vid min fot, men hon satt tyst och allvarsam, jag vet ej, på hvad hon tänkte.

Då kom den kulna hösten med sina regnskurar och slutligen vintern, så bister och kall. Jag saknade mina unga vänner och väntade otåligt på sommaren. Den kom också, drifvorna begynte smälta och ispiggarne föllo från våra grenar:

Då trädde flickan åter till min sida och lindade sina armar så långt hon förmådde kring min stam. Jag nickade vänligt åt henne, men om hon förstod mig det vet jag icke.

Så kom hon alla dagar, men när gräset åter begynte grönska och foglarna sjunga, då kunde hon sitta här hela dagen och jag kände mig så lycklig i hennes närhet.

„I dag är det jemt ett år, sedan vi ristade namnen här, det var i dag han skulle återvända“, yttrade hon en dag sakta för sig, i det hon framtog sitt arbete. Men vid minsta prassel vände hon på hufvudet, lät arbetet sjunka och lyssnade. För hvarje timme som gick, blef hon allt mera otålig, men solen sjönk och den hon väntade, kom icke.

Då sväfvade en engel åter fram, men han bar svarta fläckar på sina hvita vingar.

„Blif ej rädd“, sade han till flickan och kyste henne lätt på kinden, som var blek, „jag är din

barndomsengel och gör dig intet ondt, men se, du måste följa mig“.

„Jag kan det icke“, stammade flickan och höjde sina händer till bön.

„Den du väntar, kommer aldrig åter“, fortfor engeln. Men flickan föll vid dessa ord emot min stam och en klar blodstråle färgade namnen, som stodo der.

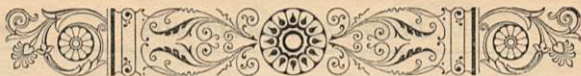
Engeln lyftade henne upp på sina vingar, höjde sig och försvann. Jag blickade sorgset efter dem, en underlig tomhet fylde mitt bröst och jag gret.

Han tystnade.

„Det var en sorglig saga“, sade de unga björkarna. Och åter blef det lika tyst i den stora skogen och natten bredde skoningslöst sin kalla mantel öfver de nakna träden.

„Högmod går före fall“.

Mickel räf var en gång ute på vandring, då mötte han en katt, som smilande sökte komma förbi honom.

„Goddag, lilla vän“, sade räfven, „hvart ärnar du gå?“

„Jag går för att söka mat åt mina ungar“, svarade den stackars katten, darrande af fruktan.

„Kom då litet närmare, så skall du få af mig något som jag nyss fångat“, fortfor räfven.

Katten närmade sig nu långsamt, men Mickel högg i den med sina tänder och gjorde sig ett godt mål, ty han var hungrig, emedan han ej förtärt något på hela dagen. Derpå fortsatte han sin vandring och mötte en hund.

„Goddag, kära kusin, hvart bär det af med sådan fart?“

„Ut för att roa mig något litet“, svarade hunden, viftande med svansen.

„Nå, så låt oss då följas åt, ty också jag är stadd i samma ärende“, fortfor räfven, närmande sig.

„Jag skyr alltid dåligt sällskap“, sade hunden snäsigt i det han fortsatte sitt sakta språng.

„Hvad är det, du säger, kallar du mig för dåligt sällskap“, utropade räfven „akta dig, ty om jag vill, äter jag upp dig på stunden“.

„Det gör du visst icke“, försäkrade hunden, „ty om jag springer min väg, får du ej fast mig, försöka duger“, och nu började han springa af alla krafter. Räfven, som blifvit retad i högsta grad följde visserligen efter, men snafvade plötsligt och blef så liggande en god stund. Hunden vände nu om sig och ropade: „Bättre lycka nästa gång!“

„Akta dig du näsvisa varelse, du skall nog en gång få ditt välförtjenta straff“, skrek räfven, hvarpå han fann för godt att sträcka ut sig på marken för att samla nya krafter i solvärmens. Men olyckan vållade att nära intill var en stor myrstack och knappt hade räfven tillslutit sina ögon, innan myrorna kröpo upp på honom, trängde sig in i hans öron och beto honom utan förbarmande.

„Hvad i alla dagar kan detta vara, det bränner ju som eld“, ropade räfven slutligen, steg upp och ruskade på sig. Men myrorna brydde sig ej härom, utan fortforo att plåga den stackars räfven, tills denne hittade på att betala dem med samma mynt.

Trött efter den utståndna striden, fortsatte han nu sin vandring och varseblef en fårahjord, som betade på åkern.

„Här skall jag göra mig ett godt mål“, tänkte räfven och lade sig på lur vid närmaste buske. Utan svårighet hade han inom kort gripit flera af de små lammen, ty herden hade inslumrat långt ifrån.

„Det duger ändå att lefva för den, som är så ansedd och fruktad, som jag, hvem skulle väl våga mäta sig med mig?“ sade han sedan sakta för sig sjelf i det han sorgfälligt gömde de sista kvarlevorna af sitt byte.

Efter några dagar ströfvade han på nytt i skogen i afsigt att erhålla något rof. Då såg han åter en katt, som smög fram emellan träden.

„Aha“, tänkte han, „du enfaldiga lilla kräk, dig skall jag genast fånga och äta upp; kom närmare min vän, så få vi språka“, ropade han nu till katten, men denna till ytterlighet förskräckt, begagnade sig af de naturgåfvor, hon fått och klättrade upp i närmaste träd, derifrån hon slungade vilda blickar ned på sin fiende.

„Så lätt skall du ej slippa, jag vill se, huru länge du sitter der uppe i höjden och skall emellertid lägga mig härinvid på lur“, tänkte räfven.

Sagdt och gjordt, räfven sträckte ut sig på marken och låtsade sofva. Men hvad hände? Mickel hörde plötsligt ett ljud och vände sig hastigt om. Der stod en jägare och sigtade på honom med sin bössa. Pang — och räfven lemnade detta lifvet.

Preis 75 penni.